

หลักสูตรการทอผ้าไหมมัดหมี่ลายขอประยุกต์ จำนวน ๓๑ ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพด้านพาณิชยกรรมและการบริการ

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอศรีนคร



ความเป็นมา

สำนักงานส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นหน่วยงานที่มีภารกิจในการจัดการศึกษาต่อเนื่อง ครอบคลุมถึงความสำคัญของการพัฒนาคนตลอดช่วงวัย ได้มุ่งมั่นขับเคลื่อนภารกิจหลักตามแผนพัฒนาประเทศ และนโยบาย และจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ โดยในสถานการณ์ปัจจุบัน สภาวะทางเศรษฐกิจ สังคม ทั่วโลกล้วนต้องเจอกับ ปัญหาค่าครองชีพที่สูงขึ้นทุกขณะ โดยเฉพาะกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาที่ต้องประสบปัญหาหนักกว่ากลุ่มประเทศอื่นๆ ด้วยปัจจัยต่างๆที่ต้อยกกว่า ทำให้รัฐบาล หน่วยงาน องค์กรต่างๆของแต่ละประเทศต้องพยายามแก้ไขปัญหานั้นใน ระยะสั้นและระยะยาวเพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนให้มากที่สุด การส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจ ระดับชุมชน ก่อให้เกิดรายได้ และแก้ปัญหาการว่างงานของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากภาวะวิกฤตทางการเงิน เป็นกระบวนการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ และเป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะส่งเสริมให้ ประชาชนได้เกิดกลุ่มอาชีพที่หลากหลาย มีการพึ่งพาอาศัยกันและกัน เกิดความสามัคคีขึ้นในหมู่คณะ และชุมชนยังสามารถ นำสินค้ามาจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนกันจะเป็นทุนหมุนเวียนในชุมชน ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวจะเกิด ประโยชน์ แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง และเท่าเทียมกันอันจะส่งผลให้การแก้ไขปัญหาในระดับเศรษฐกิจรากหญ้า ตาม แนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถกลุ่มอาชีพต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพ ความเข้มแข็ง ต่อชุมชน สามารถพึ่งตนเองได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ ตลอดจนให้คนจนไม่มีอาชีพ ให้มีรายได้

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนา อาชีพเพื่อการมีงานทำ กำหนดหลักการไว้ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของ ทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ของ แต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากร มนุษย์ในแต่ละพื้นที่

๒. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำ อย่างมีคุณภาพทั้งถึงและเท่าเทียม กัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัย ปรียัมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบ ต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

๓. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

๔. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิด รายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้น พื้นฐาน

จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดทักษะความรู้ ความเข้าใจ เทคนิคการทอผ้าไหมลายโฮล สามารถนำไปใช้ในการประกอบ อาชีพได้
๒. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกแบบการมัดลาย การย้อมสี ที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
๓. เพื่อเป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นและอาชีพดั้งเดิมของบรรพบุรุษ
๔. เพื่อเป็นการสืบสานวัฒนธรรมการทอผ้ามัดหมี่

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายคือประชาชนกลุ่มเป้าหมายตำบลณรงค์

๑. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
๒. ผู้มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ
๓. ควรเป็นผู้มีใจรักในการทอผ้าและมีความอดทน

ระยะเวลา

จำนวน ๓๑ ชั่วโมง ระหว่างวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖ ถึง ๕ สิงหาคม ๒๕๖๖

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑	ความรู้พื้นฐานการทอผ้าไหม	-เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องผ้าไหมและลายของผ้าไหม	๑.๑ ความสำคัญของการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม ๑.๒ ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทอผ้าไหม	อธิบายการใช้งานของเครื่องมือ	๒	๕
๒	การผลิตผ้าไหมลายโฮล	-ความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์ในการทอผ้าไหมลายโฮล	จัดเตรียมอุปกรณ์ในการทอผ้า -กี่ทอผ้า -ฟันหวี -หลักเฟื่อ -โองคันทัวหมี่ -โนหรือหลา -กง -อ๊ก -กระสวย	-อธิบายการใช้งานของเครื่องมือ	๑	๖
๓	การคันเครื่อง/การเดินเส้นยืน การต่อเส้นยืน	-เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในการคันเครื่อง	๑.การเตรียมเส้นยืน -การลอกกาว -การย้อมสี	-ฝึกปฏิบัติการลอกกาว	๑	๔

			๒.การเดินเส้นยีน (คั่น เครือ)	-การฝึกพอกย้อมสี ธรรมชาติ/ สีสังเคราะห์ -ฝึกปฏิบัติการคั่น เครือ การพันเส้นยีน และ การต่อเส้นยีน		
๔	การเตรียมโองหมี่ เพื่อ มัดลาย/ ยกดอกและ การให้สีบน ลวดลาย	เพื่อให้เข้าใจ ใน การเตรียม โอง เพื่อมัด ลาย/ยก ดอก และการให้สี บนลวดลาย	๑.การเตรียมเส้นพุ่ง ๒.การคั่นหมี่ ๓.การนำหัวหมี่มาใส่ ในโองหมี่ ๔.การมัดลวดลาย ตามแบบ ๕.การย้อมสีลวดหมี่ ๖.การคำนวณเส้น ไหม ต่อหัวหมี่	ฝึกปฏิบัติการคั่น หัว หมี่ การนำหัวหมี่ มา ใส่โองหมี่ การ มัดหมี่	๑	๔
๕	วิธีการแกะเชือก มัดหมี่/การ ตรวจสอบ ลาย ดอก และการทอ	เพื่อให้มี ความรู้ ความ เข้าใจใน การ แกะเชือก มัดหมี่/การ ตรวจสอบลาย ดอก -เพื่อให้มี ความรู้เรื่อง การทอ	- ฝึกปฏิบัติการแกะ เชือกมัดหมี่ ลวดลาย การแยกเส้นไหม - ฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับ การทอ	- ฝึกปฏิบัติการแกะ เชือกมัดหมี่ ลวดลาย การแยกเส้นไหม โดย ใช้ กรรไกร กระดาษ กราฟ - ฝึกปฏิบัติการทอ ด้วยกี่	๒	๕
รวม					๗	๒๔

สื่อการเรียนรู้

๑. สื่อเอกสาร
๒. เอกสารประกอบการเรียนรู้
๓. ใบงาน
๔. ใบความรู้
๕. ภูมิปัญญา
๖. สถานประกอบ

การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานการปฏิบัติระหว่างเรียนความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

เงื่อนไขการจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๓. มีผลงานที่มีคุณภาพจึงจะได้รับวุฒิปัตร์

เอกสารหลักฐานการศึกษาที่จะได้รับหลังจากจบหลักสูตร

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. ทะเบียนคุณวุฒิปัตร์
๓. วุฒิปัตร์ออกโดยสถานศึกษา

ลงชื่อ



ผู้เสนอ

(นางสาวอุทัยวรรณ บุญเยี่ยม)

ลงชื่อ



ผู้เห็นชอบ

(นายอภิสิทธิ์ กาปกริมย์)

ลงชื่อ.



ผู้อนุมัติ

(นางนิตยา ภูพินนา)

ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอศรีณรงค์

ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการ สกร.อำเภอศรีณรงค์

แผนการจัดการเรียนรู้

วิทยากร นางสุนีย์ บุญโกมล

หลักสูตร การทอผ้าไหมมัดหมี่ลายขอประยุกต์ จำนวน ๓๑ ชั่วโมง (เรียนวันละ ๕ ชั่วโมง)

ระหว่างวันที่ ๒๖ กรกฎาคม- ๒ สิงหาคม ๒๕๖๖ เวลาเรียน ๐๙.๐๐ - ๑๕.๐๐ น.

สถานที่จัดการเรียน บ้านตัวอย่างสามัคคี หมู่ที่ ๑๓ ตำบลนรงค์ อำเภอศรีณรงค์ จังหวัดสุรินทร์

วัน เดือน ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
๒๖ กรกฎาคม ๒๕๖๖	๐๙.๐๐-๑๕.๐๐	๑.๑ ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่อต่างๆ สถานประกอบการ สื่อของจริงภูมิ ปัญญาในชุมชน เพื่อน าข้อมูลมาใช้ใน การ ประกอบอาชีพ ที่มีความเป็นไปได้ ในชุมชน ๑.๒วิเคราะห์ อาชีพจากข้อมูลต่างๆ ๑.๓ ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ และแหล่งเรียนรู้ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกั บ อาชีพที่ตัดสินใจเลือก ๑.๔ ผู้เรียนตัดสินใจเลือกอาชีพ	
๒๗ ,๒๘,๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๖	๐๙.๐๐-๑๕.๐๐	๒.๑ทดสอบก่อนเรียน เพื่อวัดความรู้ ความเข้าใจ และ พื้นฐานของผู้เรียน ๒.๒ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทอ ผ้าไหม ๒.๓ อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ๒.๔ จัดทำแผนการฝึกทักษะการทอผ้า ไหม ๒.๕วิทยากรบรรยายและสาธิต ๒.๖ฝึกปฏิบัติจริง ๒.๗ทดสอบหลังเรียน ๒.๘ ฝึกปฏิบัติด้วยตนเองหลังเรียนอย่าง ต่อเนื่อง	

วัน เดือน ปี	เวลา	กระบวนการจัดการเรียนรู้	หมายเหตุ
๓๑ กรกฎาคม -๑ สิงหาคม ๒๕๖๖	๐๙.๐๐-๑๕.๐๐	<p>๓.๑ การบริหารจัดการจัดให้ผู้เรียน</p> <p>๓.๑.๑ ศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการ บริหารจัดการ</p> <p>๓.๑.๒ วิทยากรบรรยายการกำหนด และควบคุมคุณภาพ ผลิตภัณฑ์ที่ต้องการ</p> <p>๓.๑.๓ ผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์ลด ต้นทุนการผลิตแต่คุณ</p> <p>๓.๑.๔ วิทยากรและผู้เรียนร่วมกัน วิเคราะห์ปัจจัยความ เสี่ยงที่คาดว่าจะ เกิดขึ้นและมีแนวทางในการจัดการความ เสี่ยง</p> <p>๓.๒ การบริหารจัดการตลาด</p> <p>๓.๒.๑ ผู้เรียนศึกษาข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความ ต้องการของตลาด จากแหล่งเรียนรู้และภูมิ ปัญญา</p> <p>๓.๒.๒ กำหนดทิศทาง เป้าหมายกล ยุทธและแผนการ ตลาด</p> <p>๓.๒.๓ ผู้เรียนฝึกปฏิบัติตามกระบวนการจัดการตลาด เช่น การคิด ต้น๓.๓ การจัดการความเสี่ยง</p> <p>๓.๓.๑ ผู้เรียนสำรวจและศึกษาแหล่ง วัสดุ อุปกรณ์ เพื่อ ลดต้นทุนการผลิต และควบคุมคุณภาพสินค้า จากผู้ จำหน่ายที่หลากหลาย ๓.๓.๒ ผู้เรียนร่วมกันอภิปรายและ วิเคราะห์ปัจจัยเสี่ยงในด้านต่างๆ ที่คาด ว่าจะเกิดขึ้นจาก การประกอบอาชีพ ๓.๓.๓ อภิปรายแสวงหาแนวทาง จัดการความเสี่ยงจากภูมิปัญญาและ ผู้เชี่ยวชาญทุนการ ผลิตกำหนดราคาขาย การ ส่งเสริมการขาย และการ กระจายสินค้า</p>	

<p>๒ สิงหาคม ๒๕๖๖</p>	<p>๐๙.๐๐-๑๐.๐๐</p>	<p>๔.๑ จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบ ความรู้เรื่อง ความสำคัญของโครงการ อาชีพประโยชน์ของโครงการ อาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพแล้วจัด กิจกรรม สนทนาแลกเปลี่ยนข้อมูลความ คิดเห็นเพื่อสร้างแนวคิดใน การดำเนิน กิจกรรมการเรียนรู้</p> <p>๔.๒ จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูลจากใบความรู้ เรื่อง ตัวอย่างการเขียนโครง อาชีพที่ดี เหมาะสมและถูกต้อง พร้อม การอภิปราย</p> <p>เพื่อสรุปแนวคิดเป็น แนวทางในการเขียนโครงการอาชีพที่ดี เหมาะสมและถูกต้อง ๔.๓ จัดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการเขียน โครงการอาชีพ</p> <p>๔.๔ กำหนดให้ผู้เรียนฝึกคลังของ ปฏิบัติการประเมิน ความเหมาะสมและ สอดคล้องของโครงการอาชีพ</p> <p>๔.๕ จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการ อาชีพให้มีความ เหมาะสมและถูกต้อง</p> <p>๔.๖ กำหนดให้ผู้เรียนเขียนโครงการ อาชีพของตนเองเพื่อ เสนอขอรับการ สนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการประกอบอาชีพ ต่อไป</p>	
---------------------------	--------------------	--	--

(นางสุนีย์ บุญโกลม) วิทยาการ